

ಮಾನವ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪರಕಟನೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಮಾನವ ಕುಟುಂಬದ ಸಮಸೌತ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಜ ಗೌರವವನ್ನೂ ಸಮಾನವೂ ಅನನ್ಯಹಾರ್ಯವೂ ಆದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆ ಸರ್ವಾತಂತ್ರಿಯದ ಧರ್ಮಶಾಂತತೆಗಳ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುವುದರಂದಲೂ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪೇಕ್ಷೆ ತೊರೆಸಕಾರಗಳು, ಮಾನವನ ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ದಾರುಣಗೊಳಿಸಿದಂತಹ ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯಗಳಿಗೂ ಪ್ರರಣಿಸ್ಸಾರುವುದರಂದಲೂ, ಮತುತು ಯಾವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆ ಮನುಷ್ಯಯ ಜೀವಿಗಳು ವಾಕ್ಸರ್ವಾತಂತ್ರಿಯ ವಶವಾಸ ಸರ್ವಾತಂತ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವೋ ಯಾವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆ ಅಂಜಿಕೆ ಮತುತು ಅಭಾವಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಮಹದಾಶಯವೆಂಬುದಾಗಿ ಸಾರಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೋ ಅಂಥಾ ಪ್ರಪಂಚದಾಗಮನವಾಗಿರುವುದರಂದಲೂ.

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕಾನೂನಿನ ಕಟ್ಟಳೆಯಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದರೆ ಮನುಷ್ಯಯನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಹೋದಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲ್ಪಡದಿದ್ದರೆ, ಕಾನೂನು ಉಪಾಯವಾಗಿ, ದುಷ್ಪ್ರಭುತ್ವ ಮತುತು ಕ್ರೂರತನಗಳನ್ನು ವರೋಧಿಸಿ ದಂಗೆಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಂದಲೂ.

ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲೆ ಸನ್ೇಹಸಂಬಂಧಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಂದಲೂ.

ಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳು ಶಾಸನದಲ್ಲೆ ಮಾನವರ ಮೂಲಾಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲೆರುವ ತಮ್ಮ ಮತುತು ವಶವಾಸವನ್ನೂ ಮನುಷ್ಯಯ ಜೀವಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆ ಮತುತು ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳಲ್ಲೆರುವ ತಮ್ಮ ಮತುತು ವಶವಾಸವನ್ನೂ ಮತುತು ಸತ್ರೇಪುರುಷರ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೆರುವ ತಮ್ಮ ಮತುತು ವಶವಾಸವನ್ನೂ ಪುನಃ ದೃಢೀಕರಿಸುವುದರಂದಲೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲೂ, ಗುರುತರ ಸರ್ವಾತಂತ್ರಿಯ ಸಮೇತ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ನೆರವಾಗಿರುವುದರಂದಲೂ.

ಸದಸ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಹಕಾರದೊಡನೆ, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ, ಮೂಲ ಸರ್ವಾತಂತ್ರಿಯಗಳಿಗೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲೆ ತರಲು ತಾವಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರುವುದರಂದಲೂ.

ಈ ಹಕ್ಕು ಸರ್ವಾತಂತ್ರಿಯಗಳ ಸಾಧಾರಣ ತಳುವಳಿಕೆಯ ಈ ಪ್ರತಜ್ಞೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣಾನುಭವಕ್ಕೆ ಅತೀಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಂದಲೂ.

“ಈ ನೂತನ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪರಕಟನೆ” ಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದೂ, ಕಾನೂನುಪರಾಗೂ ಪ್ರತ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತ ಅಂಗವೂ ಈ ಪರಕಟನೆಯನ್ನು ಸದಾ ಮನ್ನಿಸ್ಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದೂ ಬೇಡಿಕೆಯೆಂದಲೂ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಲೂ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಸರ್ವಾತಂತ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲೆಯೂ ಅವುಗಳ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲೆಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮತುತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಶೀಲವಾದ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಈ ಹಕ್ಕು ಸರ್ವಾತಂತ್ರಿಯಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವೂ ಸಂದಾಯವೂ ಆದ ಅಂಗೀಕಾರವನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ.

ನಂಬಧನೆ ೧.

ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವರೂ ಸರ್ವಾತಂತ್ರರಾಗಿಯೇ ಜನ್ಮಿಸಿದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಘನತೆ ಮತುತು ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೆ ಸಮಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವೈವೇಕ ಮತುತು ಅಂತಃಕರಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ಸಹೋದರ ಭಾವದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು.

ನಂಬಧನೆ ೨.

ಜಾತಿ, ವರ್ಣ, ಸತ್ರೇಪುರುಷ ಭೇದ, ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ, ರಾಜಕೀಯಾಭಿಪ್ರಾಯ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೂಲ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲ, ಆಸೆ, ಹುಟ್ಟು ಅಥವಾ ಇತರ ಪದವ್ಯಾಂಧವುಗಳ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಭೇದಭಾವವಲ್ಲದೆ, ಈ ಪರಕಟನೆಯಲ್ಲೆ ನೆರೂಪಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಸರ್ವಾತಂತ್ರಿಯಗಳಿಗೂ ಪ್ರತಿಯೂಬಲನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಥವಾ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲವೇ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತ್ಯದ ಅಥವಾ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುದ್ದಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮ ಸರ್ವಾತಂತ್ರರಾಗರಲೆ, ಅಧೀನವಾದುದಾಗರಲೆ, ಪರತಂತ್ರರಾಗರಲೆ, ಅಥವಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಬೇರಾವ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಾಗರಲೆ.

ನಂಬಧನೆ ೩.

ಪ್ರತಿಯೂಬಲನಾಗೂ ಜೀವನದ ಸರ್ವಾತಂತ್ರಿಯದ ಮತುತು ಆತ್ಮಮಸಂರಕ್ಷೆಯ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ನಂಬಧನೆ ೪.

ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಾಗಲೆ, ದಾಸತ್ವದಲ್ಲಾಗಲೆ ಯಾವನ್ನೂ ಇರಿಸಲಾಗದು. ಗುಲಾಮತನ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಅವುಗಳ ಎಲ್ಲಾ ರೂಪಗಳಲ್ಲೆಯೂ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ನಂಬಧನೆ ೫.

ಯಾತನೆಯಾಗಲೇ, ಕಠಿಣವೂ ಅಮಾನುಷವೂ ಅಥವಾ ಅಪಮಾನಕರವೂ ಆದ ವರ್ತನೆಗಾಗಲೆ ಶಿಕ್ಷೆಗಾಗಲೆ ಯಾವನ್ನೂ ಗುರಪಡಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಧನೆ ೬.

ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೆಯೂ ನ್ಯಾಯದ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲೆ ಪ್ರತಿಯೂಬಲನಾಗೂ ತಾನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ಗಣಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ನಂಬಧನೆ ೭.

ಕಾಯ್ದೆಯ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಮತುತು ಕಾಯ್ದೆಯಿಂದ ಸಮಾನಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು ಯಾವ ಭೇದಭಾವವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಾಗೂ ಬಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು. ಈ ಪರಕಟನೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾವುದೇ ವೈಚನಿಗೆ ವರೋಧವಾಗಿಯೂ ಇಂಥ ವೈಚನೆಯ ಯಾವ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ವರೋಧವಾಗಿಯೂ ಸಮಾನಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಎಲ್ಲರಾಗೂ ಬಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು.

ನಂಬಧನೆ ೮.

ಶಾಸನದಿಂದಾಗಲೆ ಕಾನೂನಿನಿಂದಾಗಲೆ, ತನಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂಲಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯ ಸಭೆಗಳಿಂದ ಫಲದಾಯಕವಾದ ಪ್ರತಿಕರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪ್ರತಿಯೂಬಲನಾಗೂ ಉಂಟು.

ನಂಬಧನೆ ೯.

ಮನಬಂದಂತೆ ಯಾವನ್ನೂ ಬಂಧಿಸಲೂ, ಸೆರೆ ಅಥವಾ ಗಡಾಪಾಡಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದಾಗಲ್ಲ.

ನಂಬಧನೆ ೧೦.

ತನ್‌ನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಉಪಕ್ರೃತಿಗಳನ್ನೂ ಮತೆತು ಯಾಮದಾದರೂ ತನ್‌ನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದೋಷಾತ್ಮಕವಾದ ತಪ್ಪನ್ನೂ ನೋಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವೂ ನಷ್ಟಪಕ್ಷಪಾತವೂ ಆದ ನಿಯಾಯಸಭೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮತೆಯೊಡನೆ ಅನುಸಂಧಾನಗೊಳ್ಳಲು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಬಾಧೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಂಬಧನ ೧೧

ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನೂ ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಬಹಿರಂಗ ವಾಚಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್‌ನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಜಾಮೀನುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕಾನೂನುಗುಣವಾಗಿ ದರೋಹಿಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನಿಟ್ಟು ತಾನು ನಿರಪರಾಧಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಆಚರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದ ಸಮುದಲಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ದರೋಹವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯದ ಅಥವಾ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಕಾರಣದಿಂದ ಯಾವನನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಥವಾ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನಿನ ಕೆಳಗೆ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ ದೋಷಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗದು. ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ದರೋಹವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ ಸಮುದಲಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತವಾದ ದಂಡಕೊಡಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಂಡವನ್ನೂ ಹೊರಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಧನ ೧೨.

ಯಾವನನ್ನೂ ಅವನ ರಹಸ್ಯ, ಕುಟುಂಬ, ಮನೆಯ ವ್ಯವಹಾರ ಮತೆತು ಕೀರ್ತಿ ಗೌರವಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರು ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಹಲೆಗಳಿಗೆ ವರೋಧವಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಉಂಟು.

ನಂಬಧನ ೧೩.

ಪರತೆಸಂಧಾನದ ಗಡಿಯೊಳಗೆ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಲೂ, ನೆವಸಿಸಲೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನ ಅಥವಾ ಅನ್ಯರ ದೇಶಗಳನ್ನು ತಯಜಿಸಲೂ ಮರಳಿ ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಲೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ನಂಬಧನ ೧೪.

ಉಪದ್ರವದ ದೇಶಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯವನ್ನೂ ಅನಿರೀಕ್ಷಿಸಲೂ ಅನುಭವಿಸಲೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ರಾಜಕೀಯೇತರ ದರೋಹಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮತೆತು ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಉದ್‌ಬಿಂಬವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಆಶ್ರಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಧನ ೧೫.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವನನ್ನೂ ಅವನ ಜಾತೀಯತೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದು. ಹಾಗೂ ಅವನ ಜನಾಂಗವನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅಲೆಗಳಿಲ್ಲದಿರುತ್ತದೆ.

ನಂಬಧನ ೧೬.

ಜಾತಿ ಜನಾಂಗ ಅಥವಾ ಮತದ ಯಾವ ಕುಟುಂಬದವರೂ ಇಲ್ಲದೇ ವ್ಯವಹಾರದ ಸ್ವತಂತ್ರವಿರುಷದ ಲಗನವಾಗಲೂ ಕುಟುಂಬವನ್ನೂ ಸೇವಿಸಲೂ, ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದುದಾದರೆ. ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ವ್ಯವಹಾರ ಸಮುದಲಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ವ್ಯವಹಾರನೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಸಮಾನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದುದಾದರೆ.

ವ್ಯವಹಾರವಿರುವ ವಧಿವರರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದಲೇ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಕುಟುಂಬವು ಸಮಾಜದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಾಗೂ ಮೂಲಸಂಘಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಜದಿಂದಲೂ, ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದಲೂ, ಸಂರಕ್ಷಣೆಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಗಳಿರುತ್ತದೆ.

ನಂಬಧನ ೧೭.

ಏಕಾಗ್ರಿಯಾಗಿಯೂ ಇತರರೊಡಗೂಡಿಯೂ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಉಂಟು.

ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವನನ್ನೂ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಧನ ೧೮.

ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಭಾವನೆಯ ಅಂತಃಕರಣದ ಹಾಗೂ ಮತದ ಸ್ವತಂತ್ರರೋಗಗಳಿಗೆ ಬಾಧೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕಾಗ್ರಿಯಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇತರರೊಡಗೂಡಿಯೂ ತನ್ನ ಮತವನ್ನಾಗಲಿ, ವೈವಾಹಿಕವನ್ನಾಗಲಿ, ಬದಲಾಯಿಸುವ ಸ್ವತಂತ್ರರೋಗವನ್ನೂ, ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಯೂ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಮತವನ್ನಾಗಲಿ ವೈವಾಹಿಕವನ್ನಾಗಲಿ ಬೋಧಿಸುವ, ರೂಪಿಸುವ, ಆರಾಧಿಸುವ, ಆಚರಿಸುವ ಸ್ವತಂತ್ರರೋಗವನ್ನೂ ಈ ಹಕ್ಕು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನಂಬಧನ ೧೯.

ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವ, ಉಚ್ಚಾರಣೆಗೈವ ಸ್ವತಂತ್ರರೋಗಗಳ ಬಾಧೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸದಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವತಂತ್ರರೋಗವನ್ನೂ ಸರಹದ್ದುಗಳ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲದೆಯೂ ಯಾವ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯೂ ವರತಮಾನವನ್ನೂ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೈವ, ಸೇವಿಕರಿಸುವ, ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ಸ್ವತಂತ್ರರೋಗವನ್ನೂ ಈ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲದ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನಂಬಧನ ೨೦.

ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಸಭೆ ಸೇರಲು ಸಂಘಟಿಸಲೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಇಂಥದೇ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಯಾವನನ್ನೂ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಧನ ೨೧.

ತನ್ನ ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಅಥವಾ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಮುಖಾಂತರ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾಗಿ ಸಹರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಉಂಟು.

ಜನಗಳ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರದ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೂ ಏರ್ಪಡುವ ಸರ್ವಾಯತ್ಮಕವಾದ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಮಾನವಾಗಿಯೂ ಮತದಾನಮಾಡಲಿರುವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಗೋಪಿಯವಾಗಿಯೂ ಮತದಾನಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ಸದ್ಭಾವದ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿಯೂ ಮತದಾನಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದು ಜರುಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ನಂಬಧನ ೨೨.

ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯನಾದುದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಗೆ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಹೆಜ್ಜೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೂ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಅತ್ಯಂತವಾದ ಆರೋಗ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಮತನದ ಮೂಲಕವೂ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕವೂ ಮತ್ತು ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಆದಾಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಅನುಭವಿಸುವ ಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಉಂಟು.

ನಂಬಧನ ೨೩.

ದುಡಿಯಲೂ, ನೌಕರಿಯನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವವನಾಗಿಯೂ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಅನುಕೂಲವಾದ ಕಾರುಗಳಿಗೂ, ನೌಕರಿಯಾಗದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಹೆಜ್ಜೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಪರತೆಯೊಬ್ಬನ ಕೆಲಸಗಾರನಾಗಿಯೂ ಉಚಿತವೂ ಲಾಭದಾಯಕವೂ ಆದ ಪರತೆಗಳಿಗೂ, ತನ್ನ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವೂ, ಮಾನವ ಗೌರವಾರ್ಹವಾದ ಜೀವನಕ್ಕೂ, ಆಗತೀವುದಾದಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಮಾಜ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಪಡೆಯಲೂ ಹೆಜ್ಜೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ತನ್ನ ಸರ್ವಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಉಂಟು.

ನಂಬಧನ ೨೪.

ವಿರಾಮ ವಶೀಕರಣಗಳಿಗೂ ಉಚಿತಪರಮತಿಯುಳ್ಳ ಬೆದೆಯೋಗಿಕ ಸಮಯಕ್ಕೂ ವೇತನ ಸಮೇತವಾದ ಕಾಲಕಾಲದ ರಜೆಗಳಿಗೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಹೆಜ್ಜೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ನಂಬಧನ ೨೫.

ಅನ್ಯ ವಸ್ತು, ವಸ್ತು ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜನ ಸಮೇತವಾಗಿ ತನ್ನ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಕಷ್ಟಮಾರೋಗ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪಡೆಯಲೂ, ಆಗತೀವುದಾದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಹೆಜ್ಜೆಯಿರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ನೌಕರಿಯೋಗ, ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ದೊರೆಯಲೂ, ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಮುಪ್ಪುಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ತನ್ನ ವಶವಲ್ಲದವರು ಇತರ ಉಪಜೀವನದ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದಲೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಹೆಜ್ಜೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಬಾಣಂತನ, ಮತ್ತು ಬಾಲೆಯ ಇವೆರಡೂ ವಶೀಕರಣ ಮತ್ತು ನೌಕರಗಳಿಗೆ ಬಾಧ್ಯತೆ ಪಡೆದವು. ವಿವಾದ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಅಥವಾ ಅನ್ಯ ರೀತಿಯ ಜನಸೌದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೇ ತೆರನಾದ ಸಮಾಜ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರು.

ನಂಬಧನ ೨೬.

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಹೆಜ್ಜೆಯಿರುತ್ತದೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಪರಾಧಮಿಕ ಹಾಗೂ ಮೂಲ ದರ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿರಬೇಕು. ಪರಾಧಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕಡೆಡಾಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಶಿಲ್ಪ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವವು. ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣವು ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ವವರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ದೊರೆಯಲಾಗುವುದು.

ಮಾನವ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಂತಲೂ, ಮಾನವನ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಮೂಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಮನನೀಯವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಲೂ, ಶಿಕ್ಷಣವು ಚಲಾಯಿಸಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತಿಯ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿರಿಸುವ ಮೈತೆಯನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿರಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತೃತ್ವಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯಾಧಿಕಾರವುಂಟು.

ನಂಬಧನ ೨೭.

ಇಚ್ಛಿಸುವವನಾಗಿಯೂ ಜನಾಂಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಲು, ಕಲೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲೂ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಫಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಲು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಹೆಜ್ಜೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಥವಾ ಕಲಾಕೌಶಲ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಫಲಿಸುವ ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕ ಆದಾಯಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಉಂಟು.

ನಂಬಧನ ೨೮.

ಈ ಪರಕಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸ ಬಹುದಾದಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕವೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯವೂ ಆದ ವೈಯಕ್ತಿಕಕ್ಕೆ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಬಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು.

ನಂಬಧನ ೨೯.

ಕೇವಲ ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಂದ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ನೌಕರತೆಯೂ, ಸಂಪೂರ್ಣವೂ, ಆದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂತಹ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲೋಸುಗ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗಿಯೂ ಬಾಧ್ಯತೆಯುಂಟು.

ಪರಜಾಪರಾಧವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಇತರರ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಗೀಕಾರ ಮತ್ತು ಮನನೀಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲೋಸುಗವೂ, ಸದಾಚಾರದ ಯಥಾರ್ಥ ಅಂಗೀಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಸ್ತು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಕೇವಲ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿರಬೇಕು.

ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೂ ತತ್ವಗಳಿಗೂ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳೂ ಪರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡಲಾರವು.

ನಂಬಧನ ೩೦.

ಯಾವ ಪರಾಂತಕಗಳಿಗೂ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೋ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ, ಯಾವುದೋ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರಲಿಂಬುದಾಗಿಯೂ,

ಅಥವಾ ಇದರಲ್ಪಲಿರುವ ಯುಮದಾದರೂ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಯುಮದೋ ಕಾರ್ಯವನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿಂಬುದಾಗಿಯೂ ಈ ಪರಕಟನೆಯಲ್ಪಲಿರುವ ಯಾವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಾರದು.